[2025] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 71: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 349

ਪ੍ਰਦੀਪ ਨਿਰੰਕਾਰਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(2025 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1314)

17 ਮਾਰਚ 2025

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ* ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਬੀ. ਵਰਾਲੇ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹੈੱਡਨੋਟ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੀਐਮਐਲਏ:

ਸਥਿਤ: ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ - ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਾ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ - ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਟ੍ਰੇਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 21, 24, 25, 26, 27, 34]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ:

ਸਥਿਤ: ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ - ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣਾ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਜੇਕਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਉਦੇਸ਼:

ਸਥਿਤ: ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਫੰਡ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਕਰਨ - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ - ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 30]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ:

ਪ੍ਰਦੀਪ ਨਿਰੰਕਾਰਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਸਥਿਤ: ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਾਇਵਰਜਨ ਅਤੇ ਪਰਤਬੰਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਵਿੱਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨਾ ਕਰਨ। [ਪੈਰਾ 31, 32]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2022] 6 ਐਸਸੀਆਰ 382 : (2023) 12 ਐਸਸੀਸੀ 1 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਈਡੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਓਬੁਲਾਪੁਰਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1269/2017 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ; ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ; ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ; ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ; ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ; ਡਿਸਚਾਰਜ; ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਅਪਰਾਧ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ; ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ; ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ; ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 227; ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ; ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ; ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ; ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2025 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1314
2018 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਆਰਏ ਨੰਬਰ 66 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 14.03.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ:

ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਲਜੋ ਕੇ. ਜੋਸਫ਼, ਵਿਨੈ ਕੁਮਾਰ ਪੁਵਵਾਲਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੋਲਕੋਂਡਾ, ਸਾਕੇਤ ਜੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ:

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਦਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਸਿੰਘ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 14.03.2023 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 66 ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ (ਪੀਐਮਐਲਏ), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 02 ਆਫ 2016 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 08.01.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੇਸ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 19732 ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 - ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ3 ਨੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ

_____

1 ਪੀਐਮਐਲਏ

2 ਸੀਆਰਪੀਸੀ

3 ਈਡੀ

ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 31.07.2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਈਸੀਆਈਆਰ/01/ਏਜੈਡਓ/2012 ਦੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਕੇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ4 ਮਿਤੀ 12.03.2012 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 03/2010 ਮਿਤੀ 31.03.2010 ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 09/2010 ਮਿਤੀ 25.09.2010 ਦੇ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 27.09.2016 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਨ:

i. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988;5 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7, 11, 13(1)(B), 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਰਾਜਕੋਟ ਜ਼ੋਨ, ਸੀਆਈਡੀ ਕ੍ਰਾਈਮ ਵਿੱਚ ਆਈ-ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 03/2010 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ

ii. ਧਾਰਾ 217, 409, 465, 467, 468, 471, 476, 120-ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਰਾਜਕੋਟ ਜ਼ੋਨ, ਸੀਆਈਡੀ ਕ੍ਰਾਈਮ ਵਿੱਚ ਆਈ-ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 09/2010 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

6. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 03.02.2012 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 13.12.2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 06.01.2010 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 08.01.2010 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ

_____

4 ਈਸੀਆਈਆਰ

5 ਪੀਸੀ ਐਕਟ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

8. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ (ਪੀਐਮਐਲਏ) ਨੇ 08.01.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਬੇਦਾਗ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ (ਪੀਐਮਐਲਏ) ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸਨ ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ, ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

11. ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਤ ਅਤੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

12. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

13. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦਾਗੀ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਲੱਭੇ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 14.03.2024 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜੋ ਇਸਦੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

16. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਹੈ।

17. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:

18.1 ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(u) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ 1 ਜੁਲਾਈ 2005 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਆਈਪੀਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਭਾਗ B) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ 1 ਜੂਨ 2009 ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ 1 ਜੂਨ 2009 ਤੋਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 4 ਜਨਵਰੀ 2013 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਪੀਐਮਐਲਏ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2012 ਦੇ ਨਾਲ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 420 ਆਈਪੀਸੀ, 467 ਆਈਪੀਸੀ, ਅਤੇ 13 ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

18.2 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈਡੀ) ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, 6 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ

_____

6 (2023) 12 ਐਸਸੀਸੀ 1

ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਪੈਰੇ ਪੈਰਾ 270 ਅਤੇ 296 ਹਨ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ", ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 467 ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਪਿਛਾਖੜੀਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਈਡੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਓਬੁਲਾਪੁਰਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1269/2017) ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

18.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਠ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਜ ਅਤੇ ਰਾਜਕੋਟ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 2004 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 2004 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 2004 ਅਤੇ 2009 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਗਭਗ ₹2.24 ਲੱਖ ਅਤੇ ₹46,554/- ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 467, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸਨ।

18.4 ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੀਰੀਅਡ	ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਐਫਆਈਆਰ	ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ
01.07.2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ	i. ਭੁਜ ਵਿਖੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਜੋ ਕਿ 02.05.2003 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ 1997 ਦੀ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨੀਤੀ [25.09.1997 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ] ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਇਹਨਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬੇਨਤੀਆਂ ਲਈ ਝੂਠੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ii. ਭੁਜ ਵਿਖੇ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 03.02.2002 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। iii. ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਤੇ ਨੰਬਰ ਜਮਨ/392003/454/ਏ ਮਿਤੀ 06.06.2003 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। iv. ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਭੁਜ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾ ਪਾਈਪਸ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 23.01.2004 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 05.03.2004 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੇ 05.03.2004 ਨੂੰ 2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।	ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

	ਬਨਾਮ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸੀਮ ਨਿਰੰਜਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9925133799 ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 2.24 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। vi. 22.07.2004 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਨੂੰ 2004 ਵਿੱਚ 15/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਨਾ ਕਿ 30/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1,20,30,824/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। 01.02.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਯੂ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਦੀ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੇ 10.03.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 217/409/465/467/471/476 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸੀ। vii. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਤਨ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਸਿੰਘ ਭੱਟ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9824001729 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਭੱਟ ਦੁਆਰਾ 46,554/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ।	

01.07.2005 ਅਤੇ 01.06.2009 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ	i. ਭੁਜ ਵਿਖੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ 02.05.2003 ਅਤੇ 03.07.2006 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28.03.2008 ਤੱਕ ਰਾਜਕੋਟ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ 1997 ਦੀ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨੀਤੀ [25.09.1997 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ] ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਇਹਨਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬੇਨਤੀਆਂ ਲਈ ਝੂਠੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ii. ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਭੁਜ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 18.07.2005 ਨੂੰ ਚੰਦਨ ਮੰਡਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 2005 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 2 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। iii. ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਰਾਜਕੋਟ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੀ, ਉਸਨੇ 23.05.2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਯੋਗ ਸਨ। iv. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸੀਮ ਨਿਰੰਜਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9925133799 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 2.24 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।	ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 420 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ।

	v. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਤਨ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਕਤਰਸਿੰਘ ਭੱਟ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9824001729 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭੱਟ ਦੁਆਰਾ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 46,554/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ। vi. ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਿਊ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਉਸਦੇ NRO ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 22 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਉਸਦੇ 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ, ਇਹ 20.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ। vii. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਯੂ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਤੋਂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ 7.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ।	
01.06.2009 ਅਤੇ 04.01.2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ	i. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਸੀਮ ਨਿਰੰਜਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9925133799 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 2.24 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਵੈਲਸਪਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ।	ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 01.06.2009 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ: S. 420/467 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ S. 13 ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਭਾਗ B) ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ

	ii. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਤਨ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਸਿੰਘ ਭੱਟ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰ ਨੰਬਰ 9824001729 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2004-2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 46,554/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਸ਼੍ਰੀ ਭੱਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7/11/13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਰਿਸ਼ਵਤ ਸੀ। iii. ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨੂੰ ਪਲੋਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅੰਡਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਤੀਹ ਲੱਖ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।	ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।
04.01.2013 ਤੋਂ	ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ	ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਹੈ। S.420/467 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ S.13 ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਭਾਗ ਏ) ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

18.5 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

ਏ. 1 ਜੁਲਾਈ 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। 2 ਮਈ 2003 ਤੋਂ ਭੁਜ ਵਿਖੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ 1997 ਤੋਂ ਇੱਕ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ। 3 ਫਰਵਰੀ 2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭੂਚਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਲਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 6 ਜੂਨ 2003 ਦੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਤੇ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ 2004 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾ ਪਾਈਪਸ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਸਪਨ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ₹1,20,30,824/- ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਯੂ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ 2005 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਵਰਤੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਆਈਪੀਸੀ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 217, 409, 465, 467, 471, 476, ਅਤੇ 120-B ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਬੀ. 1 ਜੁਲਾਈ 2005 ਅਤੇ 1 ਜੂਨ 2009 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਧਾਰਾਵਾਂ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਜ ਅਤੇ ਰਾਜਕੋਟ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਵੈਲਯੂ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਤੋਂ ਉਸਦੇ NRO ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ₹22 ਲੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ₹1.5 ਲੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ₹20.5 ਲੱਖ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੂੰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ₹7.5 ਲੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਸੀ. 1 ਜੂਨ 2009 ਤੋਂ 4 ਜਨਵਰੀ 2013 ਤੱਕ, ਪੀਐਮਐਲਏ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਸ਼ਡਿਊਲ (ਭਾਗ B) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ, ਜਿਸਦੀ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ ਦੁਬਾਰਾ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ

ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਲੋਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟਰਾਇਲ ਵਜੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਡੀ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 4 ਜਨਵਰੀ 2013 ਤੋਂ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 420 ਅਤੇ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।

18.6 ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਾਂ-ਰੇਖਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਤਹਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਬੰਧੀ ਲੰਬਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਨ।

19. ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

19.1 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19.2 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ "ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ" ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਪਰਾਧ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

19.3 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 (ਪੀਸੀ ਐਕਟ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7, ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B, ਪੈਰਾ 5 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2005 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 467 2005 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B, ਪੈਰਾ 1 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਗ B ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(y) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 2009 ਅਤੇ 2013 ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

19.4 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 3/2010 31.03.2010 ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 01.07.2005 ਤੋਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 9/2010 25.09.2010 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 467 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 01.07.2005 ਤੋਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 09.06.2006 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਆਚਰਣ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਈ। 2011 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਮਾਈ 1.32 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ।

19.5 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ 1.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੁਰਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 1.32 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ 22 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਹਵਾਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ।

19.6 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਈਡੀ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ, ਵਰਤੋਂ, ਛੁਪਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ। 2019 ਵਿੱਚ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸਿਰਫ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ।

19.7 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 2006 ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਦਾ ਉਲਟਾ ਭਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

19.8 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ਾਮਲ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

20. ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ, ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

22. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਜੇਕਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ।

23. ਭਾਵੇਂ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ:

“134. 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਨੰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਹੋਵੇ,

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ।

135. ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ (ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਹੋਣਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ (ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਖੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਤ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧ (ਧਾਰਾ 3, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2013 ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 31-7-2019 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਸਨ) ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤ (ਨੰਬਰ 2) ਐਕਟ, 2019 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ (ii) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ

2019 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ ਜਾਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

24. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਾ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ।

25. ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਇਜ਼ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਥਿਤ ਲੇਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

26. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ।

27. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਟ੍ਰੇਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੰਗ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ।

28. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਕਮ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਕਥਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ 22 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ। ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

29. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿੱਤੀ ਟ੍ਰੇਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਆਧਾਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

30. ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਫੰਡ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,

ਕਿਉਂਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ, ਜਦੋਂ ਸੱਤਾ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

31. ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੇਅਰਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

32. ਪੀਐਮਐਲਏ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨਾ ਕਰਨ।

33. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

34. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ।

35. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਅੰਤਿਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਜਾਣ।

36. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

37. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

38. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

[ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ]